

Nimfea

- ▶ Túrkeve, Ecsegi u. 22.
- ▶ 5421, Túrkeve, Pf. 33.
- ▶ +36/56/361-404
- ▶ info@nimfea.hu
- ▶ http://www.nimfea.hu

Nimfea Természetvédelmi Egyesület

az IUCN, a CEEWEB, és a Föld Barátai Magyarország tagja
kiemelten közhasznú társadalmi szervezet

Cím:

**Észak-alföldi Regionális
Közigazgatási Hivatal
Jász-Nagykun-Szolnok megyei
Kirendeltsége részére
5000 Szolnok
Kossuth L. u. 2.**

**Tárgy: teljeskörű fellebbezés Mezőtúr
Város Polgármesteri hivatala
Építésügyi Hatóságának
19562-2/2007. sz. végzése ellen**

Tisztelt Közigazgatási Hivatal!

Egyesületünk a Mezőtúr Város Polgármesteri Hivatalát mellékelt beadványban kereste meg, amelyben jelezte, hogy az Ilona-Malommal kapcsolatban iratbetekintést kér, és amennyiben bontással kapcsolatban van folyamatban ügye, abban az esetben ügyfél jogállásának megállapítását kérte.

A beadványra két válasz érkezett. Egyik a Polgármesteri Hivatal Építésügyi Hatóságának 19562-2/2007. sz. végzése, amelyben a hatóság elutasította egyesületünk iratbetekintési kérelmét, a másik Berettyó-Körös Többcélú Társulás Főépítész Irodájának 829-89/2007. sz. levele, amelyben arról „tájékoztat” hogy nem minősülünk az ügyben ügyfélnek.

Mindkét válaszlevél súlyosan jogszabályt sértő, a 19562-2/2007. sz. végzés csak tartalmában, míg a 829-89/2007. sz. levél tartalmában és formájában egyaránt, hiszen nem alakszerű határozatban, vagy végzésben tagad meg ügyfél jog gyakorlást, így elvonja a döntésével szembeni jogorvoslati jogot. A 19562-2/2007. sz. végzés indoklásának utolsó részében szintén megállapítja, hogy egyesületünk nem ügyfél.

Jelen beadványunkban a 19562-2/2007. sz. végzés súlyosan jogszabálysértő tartalmára vonatkozóan egyesületünk TELJESKÖRŰ FELLEBEZÉSSSEL él, kérve a Ket. vonatkozó szakaszai alapján a végzés megsemmisítését, és az első fokú végzésre is kiterjedő hatállyal az iratbetekintési jog biztosítását és ügyfél jogállás megállapítását.

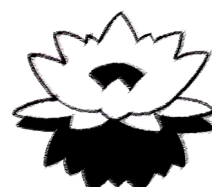
INDOKLÁS

Eredeti beadványunkban részletes jogi indoklással támasztottuk alá az iratbetekintési jogosultságunkat, így azt nem kívánjuk megismételni, az eredeti beadványunkban közölt indoklást fenntartjuk.

A hatóság 19562-2/2007. sz. végzésében 3. hibás jogértelmezésre hivatkozik, amely egyértelműen cáfolható.

1. Indoklásának első részében arra hivatkozik, hogy kérelemmel érintett ingatlan nem önkormányzati, vagy állami tulajdon, ebből adódóan a hatóság értelmezése szerint a kért adat nem közérdekű.

Az indoklás súlyosan megalapozatlan, miután az Avtv. 2. szakaszának 4. pontjáról, ami definiálja a „közérdekű adat” fogalmát – mint az eredeti beadványunkban is leírtuk.. Ebből kiderül, hogy „állami

*vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy **kezelésében lévő**, valamint a tevékenységére vonatkozó, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől” az, ami közérdekű adat.* Az adatvédelmi törvény – egy liberális jogszabályként – tehát a közérdekű adatokat nem tulajdonjoghoz köti. Tehát ha a Mezőtúri Önkormányzat KEZELÉSÉBEN van bármilyen adat a kérelmezett témában (és azok nem személyes adatok, vagy nem államtitkok), abban az esetben azok közérdekűnek minősülnek.

2. Indoklásának második részében arra hivatkozik, hogy kérelemmel érintett ingatlanal kapcsolatos eljárás nem környezetvédelmi ügy.

Az indoklás ezen része is súlyosan jogszabályt sértő két szempontból is.

Elsőként azért, mert 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól „Alapfogalmak” fejezetében a 4. § a.) bekezdésében definiálja környezeti elem fogalmát: „a föld, a levegő, a víz, az élővilág, **valamint az ember által létrehozott épített (mesterséges) környezet**, továbbá ezek összetevői;”

Környezetvédelmi ügy pedig minden ügy, amely környezeti elemet érint, használ, azzal kapcsolatban jogot, kötelezettséget állapít meg, vagy von el. Ebből adódóan az egyesületünk által hivatkozott Aarhusi Egyezmény alkalmazása az ügyben releváns.

Másodsorban (már az ügyfél jogra vonatkozóan is megfelelő jogi háttérrel teremtve) a hatóság végzésében figyelmen kívül hagyta azt a tényt, hogy a legszélesebb ügyféli pozícióval a környezetvédelmi célú társadalmi szervezetek rendelkeznek, akik a Ktv. 98.§ (1) bekezdése alapján ügyfélként vehetnek részt minden „környezetvédelmi közigazgatási eljárásban”, így az iratbetekintés joga is megilleti őket a Ket. és más vonatkozó jogszabályok értelmében.

Jogértelmezés kapcsán mára egyértelmű, hogy a környezetvédelmi közigazgatási ügy fogalmát a hatóság többé nem tudja szűken értelmezni, miután erről a Legfelsőbb Bíróság 1/2004. KJE sz. jogegységi döntése kapcsán tisztázódott a „környezetvédelmi közigazgatási hatósági eljárások” mibenléte is. **A környezetvédelmi társadalmi szervezetek az ügyféli jogait gyakorolhatják minden olyan eljárásban, ahol a környezetvédelmi hatóságok szakhatóságként szerepelnek.**

Az ügyben – ha van ilyen, hiszen pontosan nem tudhatjuk, mert nem volt módunk megismerni az iratokat – ha van bontás, akkor a környezetvédelmi felügyelőségnek szakhatóságként részt kell vennie. Abban az esetben, ha az ügyféli jogállással, ezzel együtt iratmegismerési témakörrel kapcsolatban 1/2004. jogegységi döntést értelmezzük érdemes áttekinteni a döntést, mert abból egyértelmű, hogy az olyan eljárások, ahol a felügyelőség alaphatóságként jár el, vitán felül környezetvédelmi államigazgatási eljárásnak minősülnek.

Idézek a döntés indokolásából: „A magyar jogi szabályozás a nemzetközi és EU szabályozással összhangban nyitott utat a nyilvánosság számára a környezetvédelmi hatósági eljárásokban való közreműködéshez. A Ktv. 98. §-ának (1) bekezdése szerint az állampolgárok által a környezetvédelmi érdekeik képviseletére létrehozott egyesületeket és más politikai pártokat, érdekképviseletnek nem minősülő - a hatásterületen működő - társadalmi szervezeteket a környezetvédelmi államigazgatási eljárásokban területükön az ügyfél jogállása illeti meg.

A Ktv. 98. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés alkalmazásánál azt kell megállapítani, hogy mely eljárások tekinthetők környezetvédelmi államigazgatási eljárásnak. A Ktv. 97. §-ának (1) bekezdése szerint az állampolgárok - e törvényben és más jogszabályban meghatározott módon - jogosultak részt venni a környezettel kapcsolatos eljárásban. A (3) bekezdés értelmében az állampolgári részvétel személyesen vagy képviselő útján, társadalmi szervezetek révén vagy települési önkormányzatok útján gyakorolható.”

Az ügy tehát – jogi véleményünk szerint – kétség kívül környezetvédelmi ügy e szempontból is, így az Avtv. vonatkozó szakaszai mellett az iratbetekintést az Aarusi Egyezmény alapján IS biztosítani kell.

3. Indoklásának harmadik részében arra hivatkozik, hogy kérelemmel érintett ingatlannal kapcsolatos eljárásban egyesületünk nem ügyfél.

Ez a megállapítás is helytelen, és jogilag megalapozatlan, részben az eredeti beadványunkban közöltek, részben pedig a fentebb bemutatott jogszabályi háttér alapján. (Kvtv. és LB vonatkozó jogegységi döntése.

A hatóság a Nimfea Természetvédelmi Egyesület ügyfél jogállást nem ismeri el, ami alapját képezi a 19562-2/2007. sz. végzésnek. Ezzel az állásponttal az alábbi jogsértéseket követi el a hatóság:

A nemzetközi joggyakorlat folyamánként a magyar élő jog több területen sikerrel terjesztette ki a jogvédelem határait (például a 1995. évi LIII. tv., az 1996. évi LIII. tv., az 1997. évi LVIII. tv.). A kiterjesztés általában nem személyek, hanem a polgárok által alapított társadalmi szervezetek részére biztosít a hatósági eljárásokban ügyféli pozíciót (beleértve a jogorvoslatot illetve bíróság előtti fellépést is).

A közigazgatási hatósági eljárás szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 15. §-a is jelentősen kiterjesztette az ügyfél fogalmát (főleg, a jelen ügghöz hasonló létesítményekkel kapcsolatos tevékenységek engedélyezésére irányuló eljárásokban). A bevonható érintettek tényleges bekapcsolódását teszi lehetővé továbbá az eljárás megindítása, ha az eljárás jelentős számú ügyfelet érint, vagy a hatásterület nem határolható be (ahogy ezt egy városképi jelentőségű épített környezeti értékünk kapcsán egyáltalán felmerül).

A Ket. 15. § (5) bekezdése kimondja: „Meghatározott ügyekben törvény az ügyfél jogaival ruházza fel az érdekvédelmi szervezeteket és azokat a társadalmi szervezeteket, amelyeknek a nyilvántartásba vett tevékenysége valamely alapvető jog védelmére vagy valamilyen közérdek érvényre juttatására irányul.”

Ez alapján egy szervezet, aminek a működési területe a Kárpát-medence, kiemelt szakmai területe a környezet védelme, annak érdekeltsége megkérdőjelezhetetlen, és ez képezi részben eljárásjogi alapjait is az ügyfél minőségünknek a Kvt. 98. § (1) bekezdése alapján.

Mindezek mellett egyesületünk ügyfélként való részvételének lehetőség támasztja a beadványban is hivatkozott 2001. évi LXXXI sz. törvény a „a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáféréstől, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, Aarhusban, 1998. június 25-én elfogadott Egyezmény kihirdetéséről” szülő jogszabály.

A nyilvánosság részvételét a tervek, programok készítésének eljárásaiban az Aarushi Egyezmény 7. Cikke külön szabályozza. A hatóság a 6. cikk rendelkezéseit is megsértette, miután a terv- és programkészítés során alkalmazni kellett volna a legfontosabb alapelvet (a nyilvánosság korai szakaszban történő bevonása, választási lehetőségek biztosítása, az érintettek véleményének „kellő mértékben való” figyelembevétel), valamint végzésével a 7. Cikket sértette meg (nyilvánosság részvétele a környezettel kapcsolatos tervek, programokra és irányelvekre vonatkozó eljárásokban), hiszen valamilyen aláíró félnek szükséges megtennie a megfelelő gyakorlati és/vagy egyéb intézkedéseket a nyilvánosság részvételének biztosítása érdekében.

Mindemellett a hatóság végzésében figyelmen kívül hagyta azt a tényt, hogy a legszélesebb ügyféli pozícióval a környezetvédelmi célú társadalmi szervezetek rendelkeznek, akik a Kvtv. 98.§ (1) bekezdése alapján ügyfélként vehetnek részt minden „**környezetvédelmi közigazgatási eljárásban**”. Jogértelmezés kapcsán mára egyértelmű, hogy a környezetvédelmi közigazgatási ügy fogalmát a hatóság többé nem tudja szűken értelmezni, miután erről a Legfelsőbb Bíróság 1/2004. KJE sz. jogegysé-

gi döntése kapcsán tisztázódott a „környezetvédelmi közigazgatási hatósági eljárások” mibenléte is. **A környezetvédelmi társadalmi szervezetek az ügyféli jogait gyakorolhatják minden olyan eljárásban, ahol a környezetvédelmi hatóságok szakhatóságként szerepelnek.**

További idézet a jogegységi döntés indokolásából:

„Az Országgyűlés a 2001. évi LXXXI. törvénnyel hirdette ki a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáféréstől, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, Aarhusban, 1998. június 25-én elfogadott Egyezményt. Az Egyezmény 9. Cikke előírja, hogy a szerződő Feleknek biztosítani kell a nyilvánosság tagjai számára a közigazgatási és bírói eljárásokhoz való hozzáférést, hogy megtámadhassák magánszemélyek és hatóságok olyan lépéseit és mulasztásait, amelyek ellentmondanak a környezetre vonatkozó nemzeti jog rendelkezéseinek.

Az Európai Unió 1993-ban elfogadott ötödik környezeti akcióprogramja a 7. fejezetében már előírta a gyakorlati reformok között a társadalom bevonásának szükségességét a környezetvédelmi hatósági döntések folyamatába. A hatodik akcióprogram (2001-2010) a környezetvédelmi célkitűzések megvalósításához szükséges intézkedések között külön területként jelöli meg az állampolgárok bevonásának ösztönzését a környezetvédelmi eljárásokba, megfelelő jogosítványokkal való felhatalmazásukat.

A magyar jogi szabályozás a nemzetközi és EU szabályozással összhangban nyitott utat a nyilvánosság számára a környezetvédelmi hatósági eljárásokban való közreműködéshez. A Ktv. 98. §-ának (1) bekezdése szerint az állampolgárok által a környezetvédelmi érdekeik képviselőjére létrehozott egyesületeket és más politikai pártokat, érdekképviselőnek nem minősülő - a hatásterületen működő - társadalmi szervezeteket a környezetvédelmi államigazgatási eljárásokban területükön az ügyfél jogállása illeti meg.

A Ktv. 98. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés alkalmazásánál azt kell megállapítani, hogy mely eljárások tekinthetők környezetvédelmi államigazgatási eljárásnak. A Ktv. 97. §-ának (1) bekezdése szerint az állampolgárok - e törvényben és más jogszabályban meghatározott módon - jogosultak részt venni a környezettel kapcsolatos eljárásban. A (3) bekezdés értelmében az állampolgári részvétel személyesen vagy képviselő útján, társadalmi szervezetek révén vagy települési önkormányzatok útján gyakorolható. A Ktv. 98. §-ának (1) bekezdése a környezetvédelmi államigazgatási eljárásban az állampolgárok részvételét a társadalmi szervezetek révén biztosítja, a törvény azonban a környezetvédelmi államigazgatási eljárás fogalmát nem határozza meg. A környezetvédelmi államigazgatási eljárások körét ezért a Ktv. és az Áe. egyéb rendelkezéseinek összevetésével lehet megállapítani.”

Mindezek alapján kértük a fellebbezésünk rendelkező részében foglaltakat.

Az ügyben az egyesület az Alkotmány 18. szakaszának 18. és 70/D szakaszán, az 1995 évi LIII. Törv. 98. § (1) bekezdésén egyben a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényben, és a 2001. évi LXXXI sz. törvényben biztosított jogok alapján betekintést kér az engedélyezési eljárási ügyiratokba, és ügyfél jogállás megállapítását.

Túrkeve, 2007. december 28.

Sallai R. Benedek
ügyvezető

